

**Шевченко Т. М.**

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

## КОМУНІКАТИВНИЙ ІМІДЖ СУЧАСНОГО ПИСЬМЕННИКА (ДО ЮВІЛЕЮ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА)

*У статті проаналізовано тексти промов Ю. Андруховича як такі, що формують його комунікативний імідж. Зроблено висновок, що промови, виступи, лекції митця перебувають в одній мистецькій площині з його власне художніми творами і повноцінно, поруч із його віршами, оповіданнями і романами, формують його комунікативний імідж. Митець у цих виступах повною мірою реалізує свій мистецький талант, тож самі тексти виступів надзвичайно красномовні і щодо ідіостилу цього літератора, і щодо його соціальної і комунікативної ролі в суспільстві. Також наголошено, що численні нагороди Ю. Андруховича як поета, прозаїка, есеїста, культурного громадського діяча є не лише частиною його власної біографії: це частина сучасної української літератури як такої. Висловлено ідею про те, що промови митця, виголошені ним на врученні численних нагород в Україні і світі і згодом оприлюднені, можуть скласти окремий том його багатой на жанрово-стильові пошуки спадщини. Промови демонструють глобальність мислення митця, постмодерне світовідчуття та світобачення, прагнення кожному проблему розглядати крізь призму долі свого народу, мистецтва, яке твориться на своїх теренах. Виступи митця завжди орієнтовані на конкретну аудиторію, вирізняються логікою розгортання думки, стилістичним розмаїттям, багатством художніх засобів. У більшості промов має місце постмодерна поетика: митець усвідомлює власну спадщину як експеримент, пошук, гру; підкреслює плюралістичний характер власного мислення; віддає перевагу полістилізму, іронії, пародіюванню. Автор виступає письменником, котрий відстоює право творчої особистості на самовираження за будь-яких обставин, заперечує абсолютизм у будь-чому, не боїться ставити під сумнів віками вироблені пріоритети, мислить себе як частину еkleктичної епохи, у яку йому довелося жити і працювати.*

**Ключові слова:** промова, Ю. Андрухович, постмодернізм, комунікативний імідж.

**Постановка проблеми.** Сучасний письменник, будучи соціально заангажованою особистістю, формує в суспільстві певну думку про себе і про власну творчість не лише завдяки художнім творам, хоча, звісно, саме літературна творчість є визначальною у формуванні суспільного портрету митця. Образ письменника за сучасних обставин активно формується ним самим і за допомогою зовнішніх чинників: його позалітературною діяльністю, громадянською позицією, зануреністю в культурні, політичні, соціальні та інші проєкти. Це може створюватися свідомо, а може відбуватися і нецілеспрямовано.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питаннями комунікативного іміджу займалися Г. Почепцов, К. Боулдінг, В. Зазикін, В. Шепель, Н. Лавренєв та багато інших. Слушною для нас є думка, зокрема, О. Іванціва про те, що філологи «звертають особливу увагу на вербалізований імідж, у процесі формування якого відбувається трансляція необхідної інформації іміджевого характеру лінгвальними засобами,

тобто переведення відібраних іміджевих характеристик ініціатора комунікації у вербальний контекст» [6, с. 80].

**Постановка завдання.** Мета статті – дослідження комунікативної діяльності Ю. Андруховича поза його письменницькою справою, котра впливає на формування його іміджу як митця в Україні та світі.

**Виклад основного матеріалу.** Вивчення місця і ролі письменника в літературному процесі, його позиціонування в літературному і читачькому колах було і залишається актуальним питанням сучасного літературознавства. Письменницька творчість, будучи головним важелем буття літератури як виду мистецтва, є найважливішим чинником динаміки культурних процесів у суспільстві. Прийнято вважати, що центрального фігурою цих процесів є сам письменник – творча особистість, котра презентує навколишню дійсність за допомогою образного слова. Між тим літературний процес не може відбуватися лише за ініціативою самих лише письменників: його активними

учасниками є й читачі, літературні критики, періодика, книговидавництва, літературні агенції, інтернет-портали, літературні та читацькі об'єднання тощо. Як наголошує П. Іванишин, літературний процес складається з «учасників і явищ літературного життя», він означений «взаємодією структурних елементів літературного життя, що зумовлює творення і функціонування літератури» [5, с. 200]. Звісно, митець виступає єдиною ланкою всіх цих процесів, тож не може обмежуватися в сучасному житті однією лише власне письменницькою справою. Він, виходячи з реалій сьогодення, має бути активним у соцмережах, відеохостингах, літературних фестивалях, виставках, публічних зустрічах, автограф-сесіях, зустрічах з читачами, брати участь у конкурсах, а в українських реаліях ще й займатися волонтерською діяльністю чи безпосередньо боронити державу на полі бою. Іншими словами, працювати на власний імідж, котрий сьогодні формується і з самої творчості, і з діяльності, безпосередньо до неї дотичної. Слушно наголошує В. Даниленко, автор відомої розвідки «Лісоруб у пустелі» про специфіку творчого життя українського письменника: «Найкращим іміджмейкером письменника є він сам і його творчість» [4, с. 53]. Тож сьогоднішній автор уже не може обмежитися лише позиціонуванням у вигляді імені і прізвища на обкладинці тої чи тої книги. Він має бути публічним, упізнаваним, соціально активним.

Сучасні українські митці активно занурюються в ці процеси, не обмежуючись лише власне художньою активністю. Більшість із них енергійно використовує соцмережі для популяризації і себе, і власної творчості (А. Любка, О. Забужко, П. Кралюк, В. Махно), ведуть YouTube-канали (С. Процюк, А. Дністровий), телеграм-канали (А. Костенко, І. Славінська), створюють офіційні сторінки в інтернеті (О. Забужко, Г. Пагутяк), проводять тренінги, майстер-класи, ведуть курси письменницької майстерності (Л. Дереш, Р. Семків, Т. Прохасько), є членами журі мистецьких конкурсів і самі беруть участь у них (більшість сучасних авторів), активно задіяні в діяльності видавничих корпорацій і проведенні літературних фестивалів, виставок (наприклад, І. Померанцев, Ю. Андрухович, С. Жадан входять до ініціативної групи видавничої корпорації «Meridian Czernowitz»), займаються видавничою діяльністю (М. Савка, А. Бондар, В. Карп'юк, І. Малкович, М. Кідрук), поєднують літературну творчість із літературно-критичною

(Є. Кононенко, М. Кіяновська), науковою (І. Лучук), публіцистичною (О. Бойченко, О. Михед, Т. Малярчук, О. Гаврош), викладацькою (М. Лаюк, В. Діброва), а ще занурюються в поле естради, кіно, театру, перформансу тощо. У цьому сенсі варіанти популяризації митців в Україні мало чим відрізняється від такої ж діяльності письменників за кордоном. Проте є серед цього розмаїття публічної активності і виняткові українські можливості для позиціонування власного письменства і сучасної літератури як такої, котрих не існує в інших літературних колах. Серед них – читання радіодиктанту національної єдності (Ю. Андрухович, П. Вишебаба) і власне написання текстів, фрагменти яких потім стають партитурою цього диктанту (І. Малкович, О. Забужко, К. Калитко). Також сюди можна зарахувати і редакторську підготовку текстів одного письменника для іншого, написання передмов до ініційованих книг (наприклад, редагування Ю. Андруховичем збірки Р. Малиновського «Солодке життя»).

Уся ця активність, безсумнівно, супроводжується публічними висловлюваннями, оприлюдненими текстами і відеоматеріалами деінде. Тож сказане письменником поза його художніми творами також починає набувати певного значення в літературному процесі, що, у свою чергу, теж починає ставати об'єктом певного осмислення в дослідницьких колах.

Між тим серед українських митців сучасності в певна група літераторів, котрі не потребують зовнішньої популяризації і самопопуляризації, адже їх репутація і читацька любов є настільки міцною, що вже не вимагає додаткових втручань. Серед них виняткове місце посідає Ю. Андрухович, з іменем його пов'язують нове обличчя української літератури як такої. «Дотепер, незважаючи на поступове нарощування романного шару в сучасній українській літературі, Юрій Андрухович залишається найбільш потужним та знаним вітчизняним романістом, а завдяки постійному експериментуванню з літературними формами і форматами продовжує бути помітним новатором навіть на тлі молодшого покоління авторів. Траєкторія його творчості найбільш яскраво відображає зміну ідей, трансформацію ідентичностей і стильову амплітуду вітчизняного літературного процесу останніх 20–25 років нашої сучасності» [9].

Ю. Андрухович не веде соцмережі, не має офіційного сайту, не веде телеграм-канали і в останні роки не є частим гостем літературних

виставок, фестивалів, дедалі рідше публікує есеї в періодиці; мало активний він як колумніст чи критик. Між тим ім'я письменника часто можна знайти в наукових виданнях різного рівня, адже його творчість залишається перспективним об'єктом наукових досліджень. Не зникає це ім'я і з новинних стрічок, у яких здебільшого ідеться про чергову відзнаку українського літератора в Україні і світі. Тож численні винагороди українською і світовою культурною спільнотою є винятковою іміджевою прикметою саме цього митця. Звісно, після його власне письменницької творчості.

Кількість премій і нагород Ю. Андруховича як поета, прозаїка, есеїста, культурного громадського діяча є не лише частиною його власної біографії. Це частина сучасної української літератури як такої. «Літературні премії – важливий елемент книжкового ринку. Вони віддзеркалюють спільну роботу й інтереси авторів, редакторів, видавців, літературних агентів і літературних критиків, рекламистів, преси і книжкової торгівлі. Адже поява видатних літературних творів – це результат колективних зусиль усіх названих чинників, виправдання їхнього існування у суспільстві. Завдяки преміям певні цінності, носіями яких є літературні твори, перетворюються на цінності суспільні, бо їх поділяють читачі – мисляча частина суспільства, ті, хто задає тон суспільному розвитку» [10], – пише Р. Харчук.

Премії і нагороди митця стають і ознакою рівня самої літератури, яку презентує письменник. Ю. Андрухович є лауреатом літературної премії Благовіст (1993), премії Рея Лапіки (1996), Міжнародної премії ім. Гердера (2001). Письменник одержав спеціальні премії в рамках нагородження Премією Світу ім. Еріха-Марії Ремарка від німецького міста Оснабрюк (2005), «За європейське взаєморозуміння» (Лейпціг, 2006) тощо. У 2006 році Ю. Андрухович став лауреатом Літературної премії Центральної Європи Angelus за роман «Дванадцять обручів» (пол. *Dwanaście kręgów* – перекладач Катажина Котинська), у 2014-му – Премії імені Ханни Арендт (Німеччина). 2016-го року митець отримав медаль Гете, пізніше став лауреатом Премії Вілениці (Словенія, 2017) і премії імені Генріха Гейне від міста Дюссельдорф (2022). Серед останніх нагород письменника – Орден незалежного культурологічного журналу «Ї» «За інтелектуальну відвагу» (2024). Прикметно, що серед цього вагомго списку нагород немає Шевченківської премії: свого часу митець, номінований на цю

найпрестижнішу в Україні нагороду в галузі мистецтва, відмовився від неї, вважаючи її застарілою і ангажованою владою. Між тим відсутність у послужному списку митця цієї відзнаки аж ніяк не вплинула на його подальшу діяльність і письменницьку продуктивність, її цілком замінили інші поважні нагороди.

Промови Ю. Андруховича, виголошені ним на врученні численних нагород в Україні і світі і згодом оприлюднені, можуть скласти окремих том його багатогранної жанрово-стильової пошуку спадщини, як і його передмови до інших поважних видань, котрі також складають вагомий пласт його комунікативної діяльності (наприклад, передмова до збірки есеїв Ч. Мілоша «Абетка» чи до різножанрової книги «3:1» Ю. Іздрика). Підготовка цієї колекції цілком до снаги біографам митця, саме ж укладання такого тому можливе далеко не для кожного автора. Це дозволити може собі лише справді «патріарх української літератури».

Прикметно, що на врученні кожної чергової нагороди Ю. Андрухович виголошує промову, тексти якої потім викликають не менший читацький інтерес, ніж його вірші чи есеї. Промови митця повністю зберігають ідіостиль письменника, котрий має місце в його основних творах. Твори демонструють глобальність мислення літератора, постмодерне світовідчуття та світобачення, прагнення кожен проблему розглядати крізь призму долі свого народу, мистецтва, яке твориться на своїх теренах. Промови митця завжди орієнтовані на конкретну аудиторію, вирізняються логікою розгортання думки, стилістичним розмаїттям, багатством художніх засобів.

Наприклад, ставши кавалером Ордена Незалежного культурологічного журналу «Ї» «За інтелектуальну відвагу», котра вручається особам, які прислужилися інтелектуальному розвитку галицького загалу, на церемонії вручення відзнаки 21 грудня 2024 року митець виголосив промову цілком у постмодерному стилі з властивими йому ознаками, як-от: одномоментна орієнтація на масового і елітарного читача, стильовий плюралізм, широке цитування авторів попередніх епох, пародіювання та іронізування, використання прийому гри. Разом із тим, текст свідчить про дбайливу увагу до канонів жанру самого виступу, якому зазвичай властиві «безпосередність комунікації, часова та просторова необмеженість, відсутність спонтанності й монологічності» [8].

Суть промови – подяка капітулі премії, зокрема Остапу Сливинському за поважне

ставлення до митця. Проте авторів в короткий за обсягом текст вдалося укласти і різні пласти лексики, додати зразки текстів високого і низького стилів, використати чимало засобів виразності і впливу з іронічною конотацією і, у підсумку, окреслити роль літератури і літератора в часи війни, яка, на жаль, ще триває. Відтак в одному тексті органічно співіснують українські і англійські лексеми, пласти високої і сучасної лексики на кшталт «лаудація», «дисклеймерність» з просторіччями та архаїзмами на кшталт «нині я гавкати практично перестав», як і цитуються Джордж Бернард Шоу, Іван Франко і герой власного роману Карл Йозеф Цумбруннен. Митець вправно використовує можливості тавтології («доведеться доводити»), синонімії («Семантичний діапазон англійського дієслова offend, як і багатьох інших дієслів англійської мови, доволі широкий: від *розлютити*, *образити*, *розгнівати* – й до *засмутити*, *поранити*»), іронії («Приймаючи сьогодні вашу високу відзнаку, я думаю про щось подібне. Я думаю: взагалі-то було би значно доречніше отримати її років тому 25, коли я був непорівнянно інтелектуально відважніший і *гавкав раз у раз, щоби вона не спала*»), всеохопно використовує можливості гри з аудиторією, котра добре знає його як автора «Московіади» і «Рекреацій» і меншою мірою знає про те, чим він займається у сьогоденні. Тож промова митця виглядає цілком органічною у душі всієї його спадщини: «Дорогі друзі, шановні пані й панове! Відзнака, що знайшла мене, як іронізували старі галичани, *ні рано ні пізно – в сам добрий час*, не лише надихає, але й нагадує. Зокрема – про псячий обов'язок... Та не, де там – не обов'язок, а ПРАВО обурювати якомога більше людей. Тобто робити й далі щось, що дотепер вдавалося, здається, найкраще. Дякую за вашу увагу» [3].

Попри іронічну настанову авторів у промові вдалося і про війну згадати, котра експлікує сучасну письменницьку творчість у певних межах («не дають спати сирени повітряних тривоги, ракетні обстріли, жажливі новини й погані передчуття»), і про роль митця в цих умовах наголосити. Останню позицію він оформив у три риторичні питання, озвучені перед аудиторією: чи допоможе автоцензура, штучний пафос і банальний підхід до відтворення дійсності перемогти українцям у сучасній війні. Між рядків прочитується, що навряд чи, хоча автор уникнув прямої відповіді на ці власні ж

питання. Тож маємо відзначити, що і в цій невеликій промові митець залишається відданим своєму ж власноруч сформованому стилю: літератор усвідомлює власну спадщину як експеримент, пошук, гру; підкреслює плюралістичний характер власного мислення, віддає перевагу полістилізму, іронії, пародіюванню. Автор виступає письменником, котрий відстоює право митця на самовираження за будь-яких обставин, заперечує абсолютизм у будь-чому, не боїться ставити під сумнів віками вироблені пріоритети, мислить себе як частину еклектичної епохи, у яку йому довелося жити та працювати.

Усе сказане стосується й інших виступів митця, наприклад, промови-лекції, виголошеної на врученні Нагороди Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів у Києві 21 червня 2001 р. У цій доповіді автор меншою мірою вдається до полістилізму та іронії, однак більше наголошує на проблемах у країні, у якій він живе. Акцент у цій промові зроблено на мовних проблемах, мистецькій свободі, ролі митця в житті суспільства, вихованні молоді як свідомого покоління, україноцентризмі: «Бо все, що в мене є, – це мої власні сумніви, найчастіше спричинені неадекватним розумінням та реагуванням. До речі, певний дивак переконував мене, що письменник просто зобов'язаний реагувати на все саме неадекватно. Адже це його єдиний шанс пробитися за межі і зазирнути в безодні. А без зазирання в безодні і наслухання демонів письменника, як то кажуть, немає» [2]. Між тим з композиційного погляду ця промова-лекція містить усі притаманні їй як публіцистичному твору складники: усталену поетику, яка суттєво коригується емоційно-експресивними засобами вираження (звертання, апеляція до слухачів, наведення прикладів, цитування авторитетів), продуману структуру, традиційні зачину і кінцівку. Сама структура виступу, використання тропів, стилістичних фігур підпорядковуються реалізації головного її призначення – сформувати у слухачів чітке усвідомлення ролі митця в сьогоденні: «Припустимо, ніби я справді письменник (хоч один із моїх найнавізливіших сумнівів полягає в тому, що це далеко не так), але припустимо, що я все-таки письменник, тож мої запитання є переважно суто професійними, але від того не менш приватними, і всі вони наразі вписуються до класичної моделі «що робити?». Як наприклад: що робити письменникові в країні, з якої втікають? Залишатися, ні на що не зважаючи, чи то пак, нічого «не зауважуючи»? Чи утікати



й собі, гордовито назвавши цю втечу «еміграцією»? Яка з поразок є меншою? Яка з поразок є перемогою?» [2]. З метою впливу на аудиторію автор використовує велику кількість риторичних питань, котрі, як відомо, виникають завжди в умовах протидії як емоційна реакція протесту. Риторичним питанням Ю. Андруховича властиві суперечність між формою і змістом за принципом ствердність / заперечність. Авторські пропозиції, негативні за формою, передають ствердне повідомлення, а пропозиції із ствердною формою мають значення заперечень: «Чи не пора й собі податися у злочинці? Моя прикмета завжди зі мною, а всі мої злочини лишаються виписаними чорним по білому – що далі? Боротися за зміну правопису чи відразу за зміну влади? І якщо справді боротися, то як укотре не напоротися? І що це взагалі за слово таке ненависно-примітивне «боротися», з якого ще графоманського лексикону, та ще й у тексті, присвяченому отриманню високої літературної нагороди, себто такому, що весь аж світитися мусить вдячністю, гречністю, лагідністю і примиренням?» [2]. Звісно, наведені питання не вимагають відповіді, але містять чітку установку співрозмовника, що говорить у відповідь на бажану реакцію про те, ким має бути митець в умовах протидії несправедливості. Звісно, визначальну роль тут відіграють і інтонація, і контекст сказаного. Митець знаходить художні можливості нейтралізувати питальне значення і емоційно підкреслити сказане. Особливість риторичного питання в тексті Ю. Андруховича також у тому, що пропозиції, що не мають в своєму складі негативної частинки «не», сприймаються як негативні, і навпаки, пропозиції, що мають у своєму складі частинку «не», усвідомлюються, як ствердні: «Найбільше боятися треба було того, що вона, країна, залишиться такою ж, як була. Тією, що в ній більше половини народу, згідно з усіма, соціологічними й тому подібними опитуваннями, як правило, ніколи з відповіддю не визначається. Причому з будь-якою відповіддю на будь-яке запитання. Схвалюєте чи засуджуєте? Любите чи не любите? Хочете чи не хочете? Живете чи виживаєте? Є ви чи вас немає? З відповіддю не визначилися» [2].

У виступі Ю. Андруховича з приводу нагородження премією ім. Е.-М. Ремарка, отриманої після Революції Гідності 2004-го року, більшою мірою було наголошено на специфіці письменницької справи як творчої діяльності і свободі митця. Митець порівнює сам процес писання із

чудом, дивом: «Але не тільки письменник очікує чуда. Чуда очікують так само й від нього самого, від письменника, тобто він має стати вже не стільки об'єктом, скільки суб'єктом чуда, не стільки ретранслятором, скільки деміюром. А якщо облишити іронію, то він мусить сказати щось таке, чого всім (але хто вони, ці «всі»?) надзвичайно бракує» [1]. У доповіді наголошено, що створення текстів самим Ю. Андруховичем – це водночас і частина приймання / неприймання їх читачами у власну систему координат. Іншими словами, написане письменником перетворюється на емпіричний матеріал, який згодом конвертується в емоції, враження, переживання, думки тих, хто тексти читає. Відтак читач стає своєрідним співавтором письменника; з огляду на це, літератор має усвідомлювати всю відповідальність за сказане: «Слова справді почали діяти, а давно очікувані формулювання виявилися формулами, і то магічними» [1]. Серед основних поетологічних прикмет цієї Андруховичевої промови варто назвати парадигматизацію тексту, використання фігур інтертексту, стилістичну конвергенцію, взаємодію тропів із стилістичними повторами, надання звичним поняттям авторських художніх дефініцій.

Отже, промови Ю. Андруховича, виголошені ним на врученні премій і конкурсів і згодом оприлюднені, перебувають в одній мистецькій площині з його власне художніми творами і повноцінно, поруч із його віршами, оповіданнями і романами, формують його комунікативний імідж. Митець у цих виступах повною мірою реалізує свій мистецький талант, тож самі тексти виступів надзвичайно красномовні щодо ідіостилію цього літератора, цілком валідні як об'єкт літературознавчого аналізу в контексті іншої спадщини автора чи поза нею. Явища синкретизму промов, лекцій Ю. Андруховича (а ще інтерв'ю, бесід, виступів, модерацій) з іншими його власне художніми творами є важливим аспектом вивчення комунікативного іміджу цього митця в сучасній українській літературі і водночас специфіки його індивідуального стилю, якщо під ним розуміти «конкретну реалізацію особистого погляду митця, що відображає індивідуальну свідомість, специфіку авторської моделі світу й антропоцентричність» [7, с. 37]. Відтак поза-літературна спадщина письменника з погляду її художності і комунікативної специфіки може стати предметом спеціальних студій у подальших дослідженнях.

Список літератури:

1. Андрухович Ю. Виступ Юрія Андруховича. *Критика*. 2005. № 7–8. С. 35.
2. Андрухович Ю. Лекція, виголошена на врученні Нагороди Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів, Київ. 21 червня 2001 р. URL: <https://surl.li/ggunxu>
3. Андрухович Ю. Три питання. URL: <https://zbruc.eu/node/120388>
4. Даниленко В. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес. Київ : Академвидав, 2008. 352 с.
5. Іванишин В. Нариси з теорії літератури : навч. посіб. Київ : Академія, 2010. 253 с.
6. Іванців О. В. Феномен іміджу у сучасній лінгвістиці. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Серія: Філологічні науки (мовознавство). 2019. № 12. С. 77–80.
7. Корнієнко А., Бугайова А. Ідіостиль автора: мовно-літературний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер. Філологія. 2016. № 25. Том 1. С. 36–38.
8. Паламар Н. Вступ похвальної промови як частина її структурно-композиційної побудови. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки»*. 2019. № 2 (18). С. 232–236.
9. Семків Р. Творчість Юрія Андруховича у контексті стильових пошуків української літератури кінця XX ст. URL: <https://surl.li/hwnvaz> (дата звернення 1.06.2025)
10. Харчук Р. Літературні премії: навіщо вони потрібні? URL: <https://zbruc.eu/node/109278> (дата звернення 1.06.2025)

**Shevchenko T. M. THE COMMUNICATIVE IMAGE OF A CONTEMPORARY WRITER**

*The article analyzes the texts of Yu. Andrukhovych's speech as forming his communicative image. It is concluded that speeches, lectures of the artist are in the same artistic plane with his own works of art and fully, along with his poems, stories and novels, form his communicative image. The artist in these speeches fully realizes his artistic talent, so the texts of the speeches are extremely eloquent both about the idiosyncrasy of this writer and about his social and communicative role in society. It is also emphasized that numerous awards of Yu. Andrukhovych as a poet, prose writer, essayist, cultural public figure are not only part of his own biography: it is part of modern Ukrainian literature as such. The idea that the artist's speeches, delivered by him at the presentation of numerous awards in Ukraine and the world and subsequently published, can make a separate volume of his rich in genre-style searches of inheritance. Speeches demonstrate the global thinking of the artist, postmodern worldview and outlook, the desire to consider every problem through the prism of the fate of their people, the art that is created in their territory. The performances of the artist are always focused on a specific audience, distinguished by the logic of thought, stylistic diversity, richness of artistic means. In most speeches, postmodern poetics take place: the artist is aware of his own inheritance as an experiment, search, game; emphasizes the pluralistic nature of one's own thinking; Prefers polystylism, irony, parody. The author acts as a writer, who defends the right of creative cost of self-expression in all circumstances, denies absolutism in anything, is not afraid to question the priorities developed for centuries, thinks himself as part of the eclectic era in which he had to live and work.*

**Key words:** speech, Yu. Andrukhovych, postmodernism, communicative image.